

Izhaja
v ponedeljek
in četrtek.

Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 20.—,
Posamezna številka
1 uia.

Račun poštno-čekovnega
zavoda št. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravljalstvo
—tje
Strossmayerjeva ulica 1.
prilličje.
Rokopisov ne vračamo.
Oglaš po tarifu.
Telefon int. št. 65.

Tužni Korotan.

(Izleček iz govora slov. poslanca dr. Fr. Pelka v koroškem deželnem zboru ob priliki proračunske razprave.)

»Če prelistujemo deželni proračun, najdemo dve veliki postojanki: šola in kmetijstvo, na kateri mi Slovenci nimamo nikakega vpliva. In sicer vsled tega, ker pri uporabi teh velikih vsot nima nihče drugi besede kot deželni šolski svet in deželni kulturni svet. Ti dve organizaciji pa sta sestavljeni po nedemokratskih načelih in zato smo Slovenci v svojih pravicah prikrajšani. Neverjetno in neznosno je, da Slovenci, ki smo sicer majhna, ali vendar posebna in močno izrazita manjšina, v deželnem šolskem svetu nimamo svojega zastopnika in da Zveza koroških zadrug, ki pomeni med Slovenci močno gospodarsko organizacijo, nima zastopnika v glavni kmetijski korporaciji, v deželnem kulturnem svetu. Od demokratične republike smo trdno pričakovali, da se sestavita deželni kulturni svet in deželni šolski svet po ljudski volji, ali bili smo temeljito varani. V teh dveh organizacijah je glavno ognjišče Slovincem sovražne politike. Po plebiscitu se je ravno v teh svetih zasidralo stališče »Heimatbunda«.

»Heimatbund« zna zabranjevati, da ne pride ljudska volja do izraza in veljave, zna pa še tem bolj preprečevati, da bi se dale Slovincem pozitivne manjšinske pravice. Sploh je mnenje »Heimatbunda« merodajno v vseh zadevah Slovincem. To smo videli tudi pri razpravah v šolskem odseku deželnega zbora, kjer so se uklonile vse nemške stranke mišljenju »Heimatbunda«.

Ko sta obiskala pred par dnevi dva ministra Velikovec, so ju spremljali zastopniki »Heimatbunda«. Sprejela sta poleg svojih pristašev tudi osebe, ki zastopajo »heimatbundov« sistem. Tudi želje, ki so se izrazile za Spodnjo Koroško, niso namenjene za vse prebivalstvo, temveč za »Heimatbund«, da se podpre Slovincem sovražna gospodarska politika. Če ministra in »Heimatbund« to gospodarsko akcijo denarno vzdržujejo, nimamo nič proti temu, vendar nam nihče ne more braniti, da odločno govorimo proti uporabi javnega denarja v to svrhu. (Trdili so pred ministroma, da dobivajo

slovenske posojilnice denar iz Jugoslavije, kar seve ni res. Zato naj dobijo nemški zavodi državno podporo, da morejo s slovenskimi konkurirati. Op. ur.) To bi bilo za Slovence neznosno. Da je gospodarski položaj v slovenskem delu Koroške žalosten, dokazujejo na pomoč klici iz Pliberka in konkurzi v drugih središčih Spodnje Koroške. Zelo dvomim, da bi se dalo gospodarsko vprašanje rešiti z dobrodelnimi koncerti in garnizijami. Pametnejše bi bilo, da bi se skušala izgubljena gospodarska pozicija v Mežiški dolini zopet pridobiti, zakaj politične meje vendar ne morejo biti ovira za gospodarsko življenje. In drugo. Poskušalo naj bi se ublažiti nasprotje med mestom in deželo! Mogoče bi bilo dobro, če bi se za spodnji del Koroške sklicala enkrat gospodarska anketa, pri kateri bi bili zastopani tudi mi Slovenci. Seveda je za nas težko govoriti o gospodarstvu, če se nam vedno zopet očita iredenta.

Mi smo svočias v deželnem zboru izjavili, da se postavimo na stališče danih razmer, tudi mednarodno smo se zavzeli za lojalnost manjšin. Tisti krogi, ki nam zmiraj očitajo iredento, naj pomislijo, da se ravno isto lahko obrne enkrat proti nemškim manjšinam. To smo pred kratkim dobro videli v Luganu. Če je dr. Stresmann občutljiv, smo ravno tako lahko tudi mi!

„Triglavsko“ slavje v Celju.

V soboto je najstarejše, še delujoče jugosl. akad. društvo »Triglav« obhajalo v Celju na skromen način desetletnico svojega delovanja na jugoslovanskih tleh, v belem Zagrebu in v Ljubljani.

Ob 5. uri pop. se je vršilo v dvorani Mestne hranilnice v Celju slavnostno zborovanje starejšin in aktivnih članov. V imenu pripravjalnega odbora, ki se je sestavil za slavje v Celju pod načelstvom g. ravnatelja Seliška, je mogel g. dr. Mejak pozdraviti mnogoštevilno zbrano staršine in člane društva iz Ljubljane in Zagreba, vl. sv. Klobčiča, zastopnike bratsk. akad. društva iz Ljubljane in Zagreba in došle prijatelje društva. Spominjal se je raznih lepih proslav, ki jih je že priredil »Triglav« v Celju in mnogih odličnih

mož, ki so na teh prireditvah sodelovali.

Predsedoval je zborovanju podpredsednik Starešinske zveze »Triglava« g. prof. Luka Brolih iz Maribora. V svojem mladeniško navdušenem govoru je opisoval najpreje prvi, sedaj še večji del društvenega delovanja v Gradcu, vse boje, ki jih je prebilo društvo v tujem, sovražnem mu mestu, celo na akademskih tleh, kakor so pokazali dogodki ob otvoritvi nove graške univerze, ob Badenjevih časih in pri akciji za slovensko vseučilišče. Društvo je vedno stremelo za tem, da vzgoji svoje člane v krenite narodne značaje, ki znajo v življenju izpolnjevati svoja mesta in ki koristijo s svojim delom in s svojim znanjem tudi narodu. Še bolj so došle intencije društva do veljave v sedanji, drugi polovici društvenega delovanja v Zagrebu, posebno po vojni, ko je grob materializem v celem javnem življenju skušal zadušiti tudi v akademski mladini vsak idealizem. Vendar pa se »Triglavova« akademska mladina ni udala, vztrajala je pri starih načelih, zgradila si je z velikimi težavami skromen dom v Zagrebu in je prenesla svoje delovanje tudi na ljubljansko univerzo. Krog članstva se je razširil, ustvarili so se ožji stiki med starešinami in aktivnimi člani. G. prof. Brolih je koncem svojega govora društvu iskreno čestital k doseženim uspehom in je izrekel željo, naj bi v »Triglavu« združena slov. napredna akad. mladina vztrajala v borbi za svobodo, enakost in bratstvo, za svobodno, nedeljivo jugoslovansko domovino!

VI. sv. g. Klobčič je sporočil društvu v svojem imenu in v imenu vseh članov društva čestitko z željo, da ostane društvo vedno na braniku naše narodne svobode. Na to je zbor na predlog predsednika g. Broliha z navdušenjem odobril udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju.

Sledili ste poročili zagrebške in ljubljanske društvene edinice. Za Zagreb je poročal akad. g. Černelč. Naštel je vse težave prvih let in omenil, da si je društvo sedaj dobilo dom, s pomočjo katerega lažje goji družabnost in tovarišstvo med člani ter znanstveno samoizobrazbo. Društvo šteje danes 135 članov in si je znalo pridobiti na zagrebški univerzi ugledno stališče. Za Ljubljano je poročal med. g. Sentočnik. Ljubljanski

»Triglav« šteje 160 članov, v reprezentanci slušateljev ljublj. univerze je zastopan z 2 članoma. Kakor preje zastopnik zagrebške, tako se tudi zastopnik ljubljanske edinice iskreno zahvaljuje Starešinski zvezi za moralno in gmotno podporo. Po poročilu blagajnika Starešinske zveze g. Skaza so sporočali pozdrave v imenu akad. kluba »Davidović« v Zagrebu g. Gere, dalje zastopnik »Istre«, kluba jugosl. akademikov iz Italije, v imenu akad. kluba »Janušić« v Zagrebu preds. g. Pindulič, v imenu »Jadrana« iz Ljubljane g. Janko Kostl, v imenu »Jugoslavije«, sam. dem. akademskega kluba v Zagrebu g. Sertič in v imenu ljublj. »Jugoslavije« iur. g. Šribar. Zastopniki »Jadrana« in obeh »Jugoslavij« so izražali veselje, da se je napredna slovenska akad. mladina ujediniła; uspeh se je takoj pokazal pri volitvah v reprezentanco na ljubljanski univerzi.

Od starešin se je oglašil k besedi minister v pokoju g. dr. Vekoslav Kukevec s čestitko društvu in z željo, naj bi akademska mladina posebno vestno zasledovala in študirala želje in potrebe našega kmetijskega naroda.

Na to je bilo lepo zborovanje z zahvalo g. prof. Broliha vsem udeležencem zaključeno.

Zvečer se je vršil v veliki dvorani Celjskega doma »Triglavski ples«, sijajen in animiran kot so te plesne prireditve vedno, najsi se vrše v Celju, Mariboru ali Ljubljani. Pripravljali odbor pod vodstvom g. ravnatelja Seliška je s pomočjo celjskih dam in domačih poštvalnih starših prireditev do zadnje podrobnosti kar najskrbneje pripravil. Velika dvorana lepa že sama na sebi, je bila dekorirana po navodilih slikarja g. Medica. V lepih šotorih v veiki in mali dvorani ter na galeriji so stregle gospje in gospodične z mrzlim prizrikom in vinom, v zadnji restavracijski sobi si pa dobil črno kavo ter razne »sladke« in »grenke«, kakor si želel. G. restavrater Hlavač se je pa tudi tokrat postavil s svojo kuhinjo in kletjo. Plesalo se je živahno do jutranjih ur. Pri zabavni volitvi najlepših plesalk je dobila največ glasov gđ. Fermevčeva iz Ptujja, potem gospa Natkova iz Šoštanjja in gđ. Peričeva iz Celja. Prireditev ostane gotovo domačinom in gostom v najlepšem spominu.

Oče Kondelik in ženin Vejvara

Češki spisal Ignát Herrmann.

24

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

VII. Po železnici.

Minulo je že nekaj dni in tednov od usodnega sprehoda po suhi zemlji; ostala sta še dva »programna izleta« — kakor jih je Vejvara imenoval — toda od takrat se ni upal nikdo ziniti o njih mojstru Kondeliku. Zakaj takrat, po povratku iz Šarke, ki so jo onega dne našli »pri Tomažu«, je rekel mojster prav resno svoji ženi:

»Jaz ne vem, Beti, kaj vse ta prismojenec namerava — ne, danes mi ne zini ničesar! Toda povem ti, Beti, danes me pustite, da se odpočijem! Da mi ne pridete zopet s kakim izletom! Veš, Beti, človek marsikaj pretrpi, toda slednjč mine potrpežljivost vsakega...«

Čeprav je mojster govoril te besede s posebnim povdarkom in čeprav se je trudil, da bi se zdel pri tem kar najbolj grozen, je vendar slutil, revež, da je v vrsti »njegovih ljudi« vse proti njegovi volji sklenjeno in da temu ne uide. Hotel je samo to odložiti na »bodočnost«. Teda bodočnost zaljubljenih mladenk in mladeničev je tako nestrpna. In tu je prišla po štirih tednih, neizmerno dolgih za Pepico in Vejvaro, toda neizmerno kratkih za gospoda Kondelika, usoda.

Mesec julij je dokončal svojo pot in prebudilo se je krasno jutro avgustove

nedelje, tako ljubeznivo smehljajoče se, kakor bi poljubljalo celi svet samega veselja, da se je tako dobro naspalo.

V celi hiši je bilo še tiho, ko se je nenavadno čilo dvignil iz postelje gospod Kondelik. Pogledal je na uro, bilo je ravno šest. Gospod Kondelik je ljubil nedeljo, ko mu ni bilo treba delati, ko se ni prepiral s tovariši, ko ni letal po Pragi, da bi se prepričal, če slikajo prav v tretjem nadstropju v Jeruzalemski ulici in če ne lenuharijo oni, ki jih je poslal v četrto nadstropje v Naplavno ulico, blizu Palackega mostu; da vidi ali imajo zadosti barve pomočniki, ki so danes začeli na Porčiču, in da da poslednje ukaze onim, ki končajo svoje delo na Rejdišču. Da, tak poletni delavnik ni nobena udobnost za sobnega slikarja, kakoršen je bil gospod Kondelik, katerega dobri okus je bil obče znan in katerega delavci so bili raztreseni po celi Pragi, da krasijo in popravljajo stanovanja, kamor že nekaj let ni stopil noben slikar.

Toda danes je zopet božja nedelja, danes se zopet gospod Kondelik odahne kakor se spodobi. — Tako utrujeno telo potrebuje res tega nedeljskega počitka!

Stopil je k oknu, odprl in takoj je prišel v sobo čist zrak, osvežen od noč-

nega dežja, ki je tleskal približno ob četrti uri zjutraj na tlak, curljal po žlebih in trkal na okna. Poplahlnil je ves prah poslednjih vročih dni.

Oče Kondelik se je pripravil k navadnemu nedeljskemu delu. Nabrusil je ob jermenu britev, v skledici si je napravil bele, goste pene dišečega mila in začel se je briti. Na nasprotni nizki steni so ščebetali vrabci, iz daljave se je slišalo ropotanje koles mlekarskega vozička in doli na ulici je žvižgal pekovski učenec, ki je raznašal rumeno pečivo. Vse te glasove je poznal gospod Kondelik zelo dobro, bili so vsako nedeljo njegova godba pri rezanju z ostro britvijo, ki je uničevala tedenski prirastek brade na tolstem obrazu. Samo imenitni, mogočni brki so ostali nedotaknjeni.

Čez pol ure je bil gospod Kondelik ves spremenjen. Gladko lice se mu je svetilo, kakor bi bilo namazano s svežo zlato polituro, poslednje znake spanca si je izmil iz oči z mrzlo vodo, ki jo je Katinka prinesla iz dvorišča in mojster je že hodil po sobi v čisti, beli srajci. Čez nekaj časa je začelo zopet šumenje v spalnici in kmalu je pokukala v sobo gospa Kondelikova, v ravno tako čisti spodnji obleki.

Gospa je voščila možu dobro jutro in ko ga je videla že obritega in umitega, je smuknila hitro v kuhinjo, da bi pripravila zajutrek. Ni dolgo trajalo in prinesla je v sobo pladnik z dvema skodelicama kave, dvema žemljama in kozarcem mrzle vode.

Gospod Kondelik je srkal počasi ka-

vo, gledal skozi okno na krasno, modro nebo in je rekel:

»Danes bo vroče, Beti, se že veselim, kako bom šel pred obedom na sprehod in kako bom po obedu zaspal.«

Gospa Kondelikova je odgriznila košček zemlje, pila kavo in je rekla medeno:

»Ampak s tem spancem ne bo danes nič; to napraviš potem, ko homo na mestu.«

Gospod Kondelik je debelo pogledal ženo.

»Na kakem mestu?« je vprašal začudeno.

»No, nekje na deželi«, je odgovorila gospa Kondelikova mirno, »saj vendar veš, da imamo danes drugi izletek...«

»Iz-le-tek—?« je izbruhnil gospod Kondelik. »Kakšen izletek?«

»Ampak stari, stari«, je odgovorila mirno gospa Kondelikova, »tebi peša spomin. Saj je bil Vejvara tu v petek, da te opomni, da je današnji dan namenjen nadaljevanju, da pojdemo danes po železnici.«

Mojster Kondelik je gledal neprenehoma ženo in naenkrat se mu je zjasnilo v glavi. »Res, njegovih ljudi« — žena, hčer in snubač Vejvara — so porabili njegovo dobro razpoloženje v sredo pri koncertu v vrtu Meščanske besede in so ga napadli od treh strani, tako da se ni mogel braniti. In danes je torej na vrsti drugi »programni« izlet — po železnici. No, hvala Bogu, da vsaj po železnici!

Mojster je globoko vzdihnil in zahrnel:

»No, Beti, ako se zopet tako obnese,

Zagrebski „Obzor“ o novi ureditvi naše države,

Zagrebski »Obzor« od četrtega pojasnjuje kraljev manifest in pravi nazadnje: Ker za novo ureditev naše države, odnosno za reorganizacijo njene uprave niso potrebni nikakvi strankarski ali parlamentarni dogovori in procedure, temveč samo stvarni razlogi, mislimo mi, da bode ta nova zgradba gotova. Ako bi se poskusilo doseči revizijo ustave po parlamentarnem redu in če bi bile tudi volitve za konstituanto kar najhitreje razpisane, bi vendar ne bilo mogoče stvari letos dokončati. Volilna in strankarska borba in posvetovanja glede ustavne revizije bi tudi potisnili vse ostalo zakonodajno in upravno delo v ozadje. Tudi je težko verjetno, da bi bilo mogoče priti parlamentarnim putem sploh do revizije ustave. Na ta način bi bili vsi tozadevni napor in vse delo zastoj. Z delom za preureditev in zboljšanje naše državne uprave pa sploh ni bilo več možno čakati, ker je ekonomska kriza velika, trgovska bilanca pasivna in ker je tudi mednarodna situacija precej napeta. Tako pa, kakor je kralj uredil sedaj, bode moglo vodstvo države nemoteno delati in uvesti reforme v celo javno upravo, od občine pa do centrale. Poiskala se bodo nova pota in nove metode. Mislimo, da se je na ta način doseglo najboljše jamstvo za enakomerno obravnavanje vseh pokrajin in vseh slojev naroda. Ko pa bode delo gotovo, bodo avtomatski prenehale vse one izjemne varnostne odredbe, ki so tudi zagovarjale red in mir v državi.

Razne politične novice.

Glede razdelitve države na oblasti obstoja po beograjski »Pravdi« več načrtov, ki predvidevajo novo razdelitev države na 14, 12 in 7 oblasti. Po vseh teh načrtih pa bi naj obstojala za Slovenijo jedna oblast v Ljubljani, ki bi naj obsegala tudi še dele hrvatskega Primorja in Medimurja. Hrvatska bi se naj razdelila na tri oblasti; zagrebska bi naj obsegala zapadni del Hrvatske s severno Dalmacijo, mitroviška Slavonijo razen okrajev Zemun in Stara Pazova, ki bi naj pripadla beograjski oblasti.

Težko je zbolel znani vojvoda Stepan Stepanović.

Dunajska »Neue Freie Presse« od včeraj priobčuje razgovor svojega poročevalca z novim finančnim ministrom dr. Švrljugo. Minister je med drugim izjavil sledeče: »Kot minister financ moram v gospodarskih vprašanjih varovati v prvi vrsti državne in fiskalne interese. V drugo gre moje delovanje za tem, da se omogoči dvig gospodarstva, da se povečajo dohodki in se s tem dosežejo večji zneski za investicije in melioracije. Podrobnosti bi bile zaenkrat

še prezgodnje. Pred nami leži neomejeno delovno polje. — Na področju upravne reforme je naša najnujnejša naloga poenostaviti administracijo. Trpimo radi prevelikega števila uradnikov in upokojencev. Zlasti upokojitve iz političnih razlogov so državni proračun obremenile za več sto milijonov dinarjev. Budžet bo sestavljen na realni podlagi. Neproduktivni izdatki bodo reducirani do skrajnosti. Investicije bodo iz tekočega budžeta izključene. Budžet naj nudi sliko dejanskih dohodkov in potreb države za tekoče leto. Leteči dolgovi so zelo škodovali kreditu jugoslovanske države. Sedaj bodo definitivno likvidirani s takozvanim švedskim posojilom v iznosu 22 in pol milijona dolarjev. — Dr. Švrljuga je nadalje naglašal, da so finančni in politični krogi v inozemstvu, zlasti pa velika finančna središča v Newyorku, Londonu in Parizu sprejela novo stanje v Jugoslaviji s simpatijami. To je važno za stabilnost dinarja. Nova vlada bo v tem pogledu postopala soglasno z Narodno banko in ne bo pripustila kakršnekoli spremembe dinar-

jevega kurza. »Pogajanja za najetje stabilizacijskega in investicijskega posojila«, je nadaljeval dr. Švrljuga, »so se vodila v Londonu že pod prejšnjim režimom. Pričakovati je, da bo ugodno pojmovanje novega položaja vplivalo na nadaljevanje teh pogajanj. Finančni položaj Jugoslavije je danes po preureditvi absolutno boljši, kakor je bil pred enim mesecem. Utemeljeno je upanje, da bo pri tem ostalo tudi nadalje. Pod temi pogoji bomo skušali v doglednem času izvesti zakonito stabilizacijo dinarja, ki je stvarno že itak več let stabilen.«

Jugoslovanska muslimanska organizacija je v smislu (zadnjič tudi v »Novi Dobi« priobčenega) zakona o zaščiti države razpuščena. Glede drugih plemenskih ali verskih strank pade odločitev te dni. Minister za notranje zadeve je poveljal vse velike župane radi tozadevnih navodil in radi preureditve državne uprave ter uradniških redukcij v Beograd.

Minister za zunanje zadeve dr. Marinković se poda danes zvečer preko Dunaja v Švico na zdravljenje.

Domače vesti.

d Sokolski plesni venček se vrši v soboto 19. t. m. v vseh gornjih prostorih Narodnega doma. Aranžma cele prireditve so iz prijaznosti prevzele vrle celjske dame in s tem zaguarale vsem posetnikom zadovoljivo postrežbo. Ker je to prva prireditve te vrste v plesni sezoni, in ker se posebna vabila ne bodo razpošiljala, se tem potem vabijo vsi, da se te prireditve polnoštevilno udeležijo. Vsem, ki so posetili sokolske plesne venčke v prejšnjih letih, je še v prijetnem spominu neprisiljena zabava in se bodo letos radevolje odzvali vabilu. Igra Negotov jazz-band. Učitelj letošnje plesne šole in vodnik plesnega venčka je g. Ljubo Černe iz Ljubljane. V soboto torej vsi na venček.

d Terdka Goričar & Leskovšek v Celju je darovala mestni deški in dekliški osnovni šoli veliko množino zvezkov in pisalnih potrebščin za revno šolsko dečo, za katero darilo se spoštovani veletrgovini v imenu siromašnih šolskih otrok najiskrenejše zahvaljujeta obe šolski upravi.

d Iz poštne službe. Za poštne pripravnik II-5 je imenovan Alojž Žorž v Celju. — Za pb ur. II-4 ste imenovani Karolina Kuraltova v Konjicah in Anica Kosova v Luki pri Zid. mostu.

d Gospodje obrtni mojstri, kateri še niste oskrbeli poravnave šolnine svojih vaencev, ki znaša v šolskem letu 1928/29 v vsakem razredu po 60 Din, le v tretjem razredu po 100 Din odvajenca, se prosite, da to storite čim-

prej, ker se bo pobiranje šolnine v posameznih razredih zaključilo v nedeljo, dne 27. januarja t. l. ob 12. uri, nakar se bo zamudnike izročilo politični oblasti v eksekutivno izterjanje. Vodstvo šole.

d Vložitev prijav za zgradarino. Finančna direkcija v Ljubljani opozarja, da poteče rok za vložitev prijav za zgradarino za leto 1929, dne 15. januarja t. l. Hišni lastnik, ki ne vroči do tega dne prijave davčni upravi, plača poleg osnovnega in dopolnilnega davka kot kazen še 3 odstotke osnovnega davka. Prekoračenje gornjega roka le tedaj nima teh zakonitih posledic, če se prekorači rok največ za 15 dni, to je do 30. januarja t. l. in se obenem s predloženo prijavo za zgradarino s posebno tehtnimi razlogi opraviči prekoračitev. Hišni lastniki se na to vnovič opozarjajo v njih lastnem interesu.

d Umrla sta v celjski bolnici 12. januarja Silva Koren, 14-mesečni otrok g. Al. Korena, žagarja pri g. Vinku Kukovcu in včeraj 34-letni Metod Ulipi, delavec na Frankolovem.

d V celjsko javno bolnico je bilo leta 1928 sprejetih 3.866 bolnikov; umrlo je od teh 265 oseb, med njimi 173 občinskih revežev, ki so bili tudi pokopani na stroške bolnice. Porodov je bilo 184. Za celjsko bolnico je to število zelo visoko. Razmeroma malo število smrtnih slučajev, osobito še, če se odšteje občinski reveži, ki jih spravljajo z dežele v bolnico umret, kaže, da so zdravniki in uprava vzorno skr-

beli za bolnike in zaslužijo vse priznanje.

d Hud mraz smo imeli te dni, kakor v celi Sloveniji, tudi v Celju. V noči od petka na soboto je bilo od 22 do 24 stopinj Celzija. Včeraj je beograjski meteorološki zavod bilježil sledeče jutranje temperature po državi: Beograd — 4, Petrovaradin — 4, Zagreb — 11, Ljubljana — 15, Sarajevo — 6, Split — 3, Niš — 10, Skoplje — 5, Kragujevac — 10, Celzija, Donava je deloma zamrznjena, v ostalem pa nosi veliko ledu, da so parobrodni promet ustavili. — Danes je mraz popustil. Napoveduje se prihod gorkejšega vremena.

d Vprašanje občinskega komisarja v Celju je rešeno na ta način, da je veliki župan imenoval v novo občinsko upravo dosedanjšega župana in vse občinske svetnike.

d Premeščen je finančni pripravnik Josip Golija iz Celja v Gjurjevac.

d Poročil se je v Šmartnem v Rožni dolini g. Iv. Jurčec, učitelj v Trbovljah, z gđ. Ano Begovo, učiteljico v Šmartnem.

d Podružnica Slov. kmet. družbe na Teharjih priredi v nedeljo, dne 20. t. m. na teharski osnovni šoli čebelarstvo predavanje, h kateremu so povabljeni vsi prijatelji čebelarstva.

d Domačo veselico priredi v soboto 19. jan. v spodnjih prostorih Narodna v prid Dijaški kuhinji gostilničar. Na sporedu ples in prosta zabava. Za dobra jedila in pijačo bo preskrbljeno. Vstopnina 5 Din.

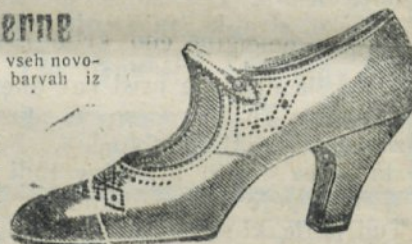
d Pravi užitek in okus so vedno sveže pražene kave (fino aromatične mešanice) tvrdke Anton Fazarinc, Celje. 37

d Glavni zastop zavarovalnice »Dunav« d. d. se je preselil iz Kapucinske ulice na Kralja Petra cesto v novo hišo g. Vajta, drugo nadstropje. 10

d Poročil se je v soboto v Ljubljani celjski urednik »Jutra« g. Vinko Vilfan z gđ. Karlo Šolarjevo. Pristréne častitke!

Moderne

čevlje v vseh novomodnih barvah iz svetovnoznanih tu in inozemskih tovarnic kupite najugledneje samo

v veletrgovini **R. Stermecki, Celje.**
Damski z eno sparno, beige 135 Din, črni ševret 115 Din, lak 180 Din, promenadni z nirkó peto, ševret v barvah 117 Din, isti boks 153 Din, isti lak 198 Din, krasni salonski čevlji iz finega ševra v modnih barvah 237, 250 do 280 Din, fini kombinirani 290 do 315 Din. Ravno tako je vedno velikanska izbira v čevljih in polčevljih za gospode v boks in ševro v ceni 170 do 360 Din, kakor tudi raznih sportnih čevljev, opank in sandal. — Oglejte si izložbo in ogromno zalogo. Nakup neprisiljen.

kakor oni po suhi zemlji, se ni treba veseliti tega, kar vam potem povem!»

»E, pojdi, pojdi«, ga je mirila žena in je posrkala zadnjo kapljico iz lončka; »od tega je že štiri tedne — to že ni več resnica. Pravzaprav pa se ti »pri Tomažu« tudi ni godilo tako slabo. Ne mrmraj! In danes pojdemo. Zlezemó na vlak, nekje na deželi izstopimo — gremo v gozd in tam sedemo ali pa na vrt k pivu, kjer boš lahko malo zadremal in ...«

»In kam pojdemo?« je vprašal gospod Kondelík.

»Za to bo poskrbel gospod Vejvara. Rekel je samo, da bi bili ob polu ene pripravljani, ob eni odide vlak s Franc-Jožefovega kolodvora.«

»Kam neki za vruga pojdemo?« je zaklical gospod Kondelík skoro jezno.

»Saj vendar na oni strani ni ničesar.«

»Samó ne klepetaj tako na vse zgodaj«, je mirila gospa. »Ko bi tam ničesar ne bilo, bi nas gospod Vejvara gotovo ne peljal tja.«

Gospod Kondelík je vstal od zajtrka in se začel oblačiti. Toda nedeljsko veselje mu je bilo vzeto. Kako dolgo je od tega, kar se je tako sramotno mučil in potem zmočil, in sedaj ga že zopet nekam vlečejo. Hvalil je natihoma Boga, da ima samo enega otroka, eno hčer. Ako bi jih bilo takole šest in ko bi imela vsaka žena in ko bi bil vsak ženin tako nor na izlete kakor Vejvara — raztrgali bi ga že na kose. To bi bilo vandranje po svetu — sedaj na stara leta, ko bi najrajši spal od obeda do večerje, da bi se malo odpočil.

Gospod Kondelík je imel rad poletje,

ker je bilo vedno treba kaj slikati, toda kako se je veselil v tem trenutku zopet na jesen, ko vrag vzame vse te proklete izlete!

Predno je odšel na sprehod, mu je pripomnila gospa kar najbolj vljudno, da ga bo čakala z obedom po enajsti uri, da bodo kosili »punkto punktu«, ob pol dvanajstih, da bode danes jako lepa gos z novim zeljem ...! Ta sveta ptica naj bo gospodu Kondelíku plačilo za daritev, ki jo daruje rodbini z izletom. Na, mojster se je res nekoliko pomiril. Zdelo se mu je sicer, da se tudi po gosi z zeljem dobnó spi, pa, da nimamo celo takega užitka od gosi, ako ne moremo po njej nekoliko zadremati, toda rekel ni ničesar in je šel v mesto. Ah, ljubi Bog, pravijo, da človek nima več skrbi, ko otroci dorastejo. Pa res ni nobene skrbi! Tedaj se šele začno nadloge in težave! Pa pride v hišo ljubimec, ženin in hoče samó letati, letati po svetu, kakor da bi se v Pragi ne živeló dobro! In ravno v nedeljo je v Pragi prijetno. Vse je na deželi, gostilniški praški vrtili so kakor pometeni — kaka udobnost in kaka postrežba, hitra in prijazna! Toda tega nočejo mladi ljudje razumeti. Njim je košček trave vse. In ta gnojnica na deželi, ki se ji pravi pivo. Če že nič drugega, vsaj to bi moralo pripeljati bedaste izletnike k pametnejšim mislim!

Ob dvanajstih so Kondelíkovi že davno pokosili in ženski sta se oblačili za izlet. Tudi gospod Kondelík se je oblačil, toda kako mu je bilo! Bil je sit

kakor bomba in sedaj mora kolovratiti in bogve kam! Bil je sicer oblečen v lahko, belo obleko, toda potil se je že sedaj; kaj bo šele v vozu? Gospa je tudi čutila neudobnost take naglice, toda rekla ni ničesar. Pepica je letala iz sobe v sobo, iskala solnčnik, rokavice, robce in je vedno odpirala vrata in poslušala, če že ne gre gospod Vejvara po stopnicah.

Prišel je ob četrto na eno kakor na konju. Na eni strani je imel na jermenu pled, na drugi strani je odskakoval na svetlem jermenčku mošnjček z daljnogledom in na tretjem jermenu je visela opletana in s kožo obšita steklenica, sedaj napolnjena z vinom. Tudi vse žepé je imel napolnjene. V enem je bil zavitek smodk, v drugem neka knjiga — morda pesmice za Pepico, ako sedejo kje v gozdu na tla — v tretjem ploščat kozarec za vino in v četrtem — kdo ve, kaj je bilo v tem! Gospod Vejvara je bil obložen, kakor bi hotel iti za doktorjem Golobom v Afriko.

Ko je mojster Kondelík videl mladeniča tako oboroženega, kakor bi šel v boj, ni mogel molčati in ga je vprašal:

»Slišite, Vejvara, ali imate s seboj tudi kako petliberno svinjsko gnjat ali vsaj ocrske salame?«

»Tega nimam, gospod«, je odgovoril Vejvara osupel, vendar še lahko skočim po njo ...«

In že je prijel za kljuko, da bi preskrbel nekaj živil.

»Ampak, gospod Vejvara«, je rekla gospa Kondelíkova, »stari se le šali.

Saj vendar ne gremo v Avstralijo!»

Gospod Vejvara je obstal v zadregi in je gledal zdaj enega zdaj drugega.

»Kam pa pojdemo?« je vprašal Kondelík.

»V Černošice, prosim, tam je zelo krasno, kakor mi je zagotavljal zadnjič neki prijatelj; tam je baje nebeško zatišje. Toda čas je že, da gremo — vlak odide ob eni uri.

»Torej pojdimó, jaz sem pripravljen!« je vzdihnil mojster in je še enkrat pogledal z žalostnim očesom na prijazno sobico. Kako bi bilo sedaj tu krasno!

Iz Ječne ulice je do Franc-Jožefovega kolodvora še precejšen kos pota in naši izletniki so prišli tja brez sape. Ravno je drugič zvonilo, lokomotive raznih vlakov so piskale, da je šlo skozi ušesa, blagajne so bile oblegane, povsod so se slišali oglušujoči klici. Vejvara se je poslednji prirnil k malemu oknu in je zahačeval štiri listke do Černošic in nazaj.

»Černošice!« je rekel blagajnik nemško. »Ne vem, kje je to. Kako se imenuje kraj v nemškem jeziku?«

»Moj Bog, Černošice!« je zaklical Vejvara bojazljivo. »To je tretja ali četrta postaja.«

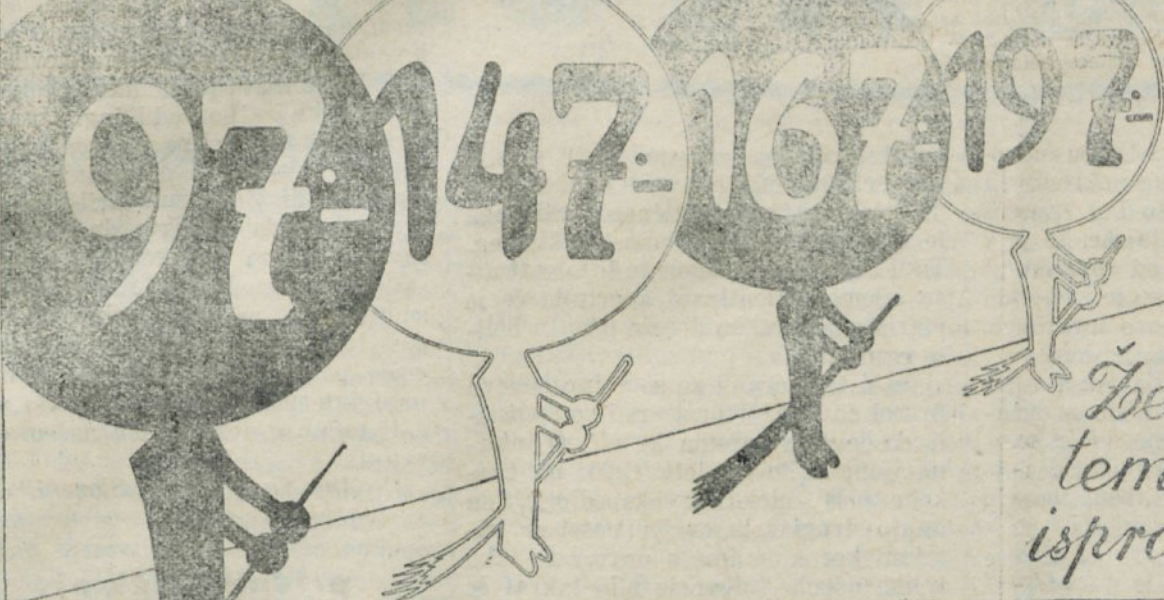
Blagajnik je pogledal na neko tablo, snel jo je in jo je porinil Vejvaru:

»Tu imate vozni red — poiščite si — jaz tega nimam na njem. — Morda hočete v Čarčane?«

»Ne, gospod blagajnik, v Černošice — znóta je izključena«, je rekel Vejvara nestrпно.

»Potem ste na napačnem kolodvo-

ADVENTURNA-PRODAJA

Želimo temeljito isprazniti!

HUMANIK

Celje, Aleksandrova ul. 1.
Maribor, Gosposka ulica 17.
Ptuj, Slovenski trg, „Petovina“

d Iz celjske policijske kronike. Ciganska nadloga. Celjska policija je dne 10. t. m. zvečer na cesti pri Zg. Lanovžu aretirala 35-letnega cigana Leopolda Brajdiča in 15-letnega sina njegove priljeznice Silvestra Gartnerja, ker sta pri nekaterih posestnikih na Lavi ukradla večje količine sena in ker sta osumljena tatvine kokeši v Trubarjevi ulici št. 7. Seno sta dajala konju, ki sta ga imela spravljene v hlevu hotela Skoberne. Cigana sta v zadnjem času po raznih celjskih lokalih igrala citre. — Splašeni konji. Dne 7. t. m. po kositu je nakladal posestnik Matija Gomilšek z Ostrožnega s svojim hlapcem na dvorišču poslopja Ljubljanske kreditne banke smeti. Ko je pokladal konjema seno, sta se konja splašila, zdrinjala po hodniku, polomila eno krilo hišnih vrat in zdrinjala z vozom po Aleksandrovi ulici in Krekovem trgu v Razlagovo ulico, kjer sta se ustavila, ker jima je novi mestni avto, ki je nakladal sneg, zaprl pot. Posestnik je dal na lastne stroške popraviti polomljena vrata. — Radodaren posestnik. Dne 12. t. m. je prišel v Celje posestnik Jakob B. iz Marjagradca pri Laškem, ki je pred dnevi prodal svoje posestvo. Pri sebi je imel precejšnjo vsoto denarja. V neki celjski gostilni se je seznanil s čevljarjem pomočnikom Francetom B. iz Brežic in začel dajati za vino. Pozneje sta šla oba v drug lokal, kjer sta našla delavca Franca M. iz Trnovelj in Josipa

J. iz Teharja. Posestnik je začel vse tri napajati. V tem je stopil v lokal krošnjar, od katerega je kupil posestnik zlato in niklasto uro za 1.000 Din. Niklasto uro je poklonil Francetu B. Pri plačevanju so ostali trije opazili, da ima posestnik precej denarja pri sebi. Vodili so ga od gostilne do gostilne. Na Glavnem trgu je neki pasant, ki se mu je zdela zadeva sumljiva, ovadil družbo stražniku, ki je aretiral posestnikove tovariše, dočim je posestnik izginil. Pri Francetu B. so našli posestnikovo listnico z denarjem. B. pravi, da mu je posestnik izročil denarnico s prošnjo, naj namesto njega plačuje. Ker pa je opravičen sum tatvine, so bili vsi trije pridržani v zaporu. — Aretacija zaradi goljufije. Dne 13. t. m. je bil aretiran v svojem stanovanju na Glavnem trgu 35-letni trgovski potnik V. K. Aretacija se je izvršila po nalogu okrožnega sodišča, ki zasleduje omenjenega zaradi hudo delstva goljufije. — Izgube: rujava usnjata listnica s 30 do 60 Din gotovine in raznimi potrdili; ženski šal, vreden 20 Din.

d Občni zbor »Aerokluba« se vsled nastalih zaprek v sredo 16. t. m. ne vrši. Skliče se ob priliki.

d Umrli je na Selu pri Velenju tateša g. Skaza gospa Julija Vrstošek v 61. letu starosti.

d Samomor. V Mariboru se je v sobi nekoga hotela obesil 50-letni Valentin Behera, posestnik in gostilničar v Št. Petru v Sav. dol.

ru!« je kriknil blagajnik, zaprl nejevoljno okence in zginil v svoji luknji. Vejvara je stal tu uničen in se ni upal vrniti k družbi.

Na peronu je zazvonilo tretjič, lokomotiva je zažvižgala, poslednji izletniki so tekli v vozove, pred katerimi so letali sprevodniki in klicali:

»Rasch, rasch, einsteigen, fertig!«
Vejvara je gledal začuden v vozni red, ki je bil nalepljen poleg okenca. Ah, čeprav bi zamudili, samo da bi tam kje našel Černošice. Kje so? Kako ga je ta prokleti kolega povlekel!

Tu se je k njemu sklonila neka velika, kosmata glava, pokrita z modro čepico in glas je zazvenel kakor stare harmonike:

»Jaz vem, gospod, oni hočejo v Černošice — to je na severozahodnem kolodvoru — toda morajo iti hitro, časa imajo še precej!«

Rešilni angelj! je zaklical v duhu Vejvara in je pogledal kosmatega portirja; poljubil bi ga bil. Stisnil mu je hvaležno v roko kubo, obrnil se je in šel h Kondelikovim, ki niso razumeli, kako pridejo v Černošice, ko je vlak že oddrdral.

»Mala znota, gospod«, je razlagal Vejvara Kondeliku v zadregi, toda vendar še navdušeno. »To je novo izletno mesto, malo znano, kolega se je gotovo zmotil — ni na tej progi, ampak na severozahodni in se imenuje Černošice — časa imamo dosti, bomo tam takoj...«

Mojster Kondelik ni rekel niti besedice in je bežal iz kolodvora kakor ob-

streljeni jelen. Za njim je pohitela gospa in ves potrt je korakal za njima Vejvara s Pepico ob strani. Ta nesrečni aranžer je še presnel divji pogled mojstru, toda neizrečeno se je sramoval pred Pepico.

»Čudna reč, kako se je mogel kolega Havrda tako zmotiti. Slednjic upam, da ne zamudimo, toda gospod oče se jezi...«

»E, saj se ne jezi«, ga je mirila Pepica. »Oče se tudi rad malo sprehodi.«

Pepica je mislila to dobro, toda pogled gospoda Kondelika je govoril ravno nasprotno. Pepica je stisnila ustnice, Vejvara je povesti glavo. Molče je šla vsa družba po cesti mimo kolodvora k Hyberski ulici, Jezdeški, na Porič in na severozahodni kolodvor. Mojster je tolkel s palico ob tlak in Vejvaru se je zdela, da vsi ti udarci veljajo njemu. Gospa Kondelikova si je brisala pot s čela in je mičila že drugi robec.

Na severozahodnem kolodvoru je bilo skoro mrtvo v primeri s kolodvorom Franca Jožefa. Vejvara je hitel k blagajni.

»Štiri listke, prosim, do Černošic — sem in tja!«

»Do Černošic?« je ponovil blagajnik. »Gre šele ob pol petih.«

Vejvara je okamenel. Kaj so se proti njemu zarotili vsi vrage? Slednjic se je tudi ta potrpežljivi junak začel jeziti.

»Oprostite, gospod, zabavni vlak? Ob pol petih. Kdo pa se pelje na izlet ob pol petih!«

d Iz Žalca. Na Štefanovo je priredilo tukajšnje »Prostovoljno gasilno društvo« običajno božično zabavo, ki je napolnila dvorano do zadnjega kotička. Bogato obloženo božično drevo je bilo po vejicah v kratkem času razprodano. Igra »Ujeti ptiček« je prav lepo uspela. Igralci so se v svoje uloge uživali, kar je dokaz, da je bila igra dobro naštudirana. Gospodične Mikuš, Wais in Zemljak kot prijateljice so s svojim nastopom igri doprinesle dokaj živahnosti. Da je tovariš Audič kot kavaler izvabljal salve smeha, ni treba posebej omenjati. Njegov nastop je bil posrečen. Gospodična Vabičeva je bila kot služkinja v svojih kreacijah na mestu. Omeniti je še neutrudljivi Meteljko teret, ki je še povečal razpoloženje gostov. Publika je prireditev v polni meri zadovoljila.

d Na Lopati pri Celju je umrl 10. januarja Janez Kepa, upok. železničar, v 70. letu starosti.

d Trgovska pogodba s Španijo. Svetovna razstava v Barceloni prične 15. maja 1929. Namerava se je udeležiti tudi naša država in je vlada že odobrila za to potreben kredit v višini dveh milijonov dinarjev. Važnejše pa je poročilo, da namerava vlada že pred to razstavo pričeti trgovinska pogajanja s Španijo, kar je radi izvoza našega lesa in jaje zelo potrebno. Ker nimamo trgovinske pogodbe s Španijo, mora iti to naše blago za Španijo preko italijanskih luk, da se potem prodaja kot blago italijanskega izvora. Naša trgovina bode gotovo vladi za sklep trgovinske pogodbe s Španijo zelo hvaležna.

d Prosta prodaja vžigalnikov je od 1. jan. 1929 prepovedana; dovoljenja za nadaljnjo prodajo daje uprava monopola proti plačilu takse po 25 Din.

d Zlato valuto upelje Čehoslovaška najbrže že tekem letošnjega leta. Stabilizirana češka krona bode imela zlata 4.1592 g in bode z dolarjem v razmerju 1 : 3,03.

d Konzum električnega toka in vode v Zagrebu. Zagrebška elektrarna je oddala lani 20.080.000 kilovatnih ur napram 18.285.000 v l. 1927. Za proizvodnjo tega toka je bilo porabljenih 73.874 ton premoga. — Vode je lani porabil Zagreb 124.913.000 hl. Največ se je uporabilo 415.000 hl na 24 ur, kar bi odgovarjalo uporabi 320 litrov na osebo.

d Visoka nagrada. V noči od 8. na 9. jan. je nobegnile iz kaznilnice v Lepoglavi 14 kaznjencev, po večini cigarov. Razpisana je nagrada 100.000 dinarjev za onega, ki te kazniince izslediti in prijaviti.

d Radio-aparati znamke Telefunken tri- in štiri-cevni dospeli. Cena tri-cevnega kompletnega z visoko anteno in zvočnikom 2.050 Din. štiri-cevni istakompleten 2.572 Din. Vse ostale znamke dobavne tekom treh dni. Ugodni plačilni pogoji. Enoletno jamstvo. Na ogled in preiskušnjo pri Rud. Polšak. Gaberje 126 (Sokolski dom).

d Savinjska podružnica S. P. D. v Celju naznanja, da je članom dovoljena za l. 1299 trikratna polovična vož-

nja. Člani naj oddajo svoje planinske izkaznice blagajniku g. Vrtovcu, drogerija Central, Celje, Kralja Petra cesta v svrhu izposlovanja železniške legitimacije. Članarina znaša 25 Din za celo leto. Novi člani plačajo še enkratno vstopnino 10 Din in za legitimacijsko knjižico 10 Din.

d Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani se vrši dne 4. februarja t. l. licitacija glede oddaje kolodvorske restavracije na Zidanem mostu.

d Žika je samo ena. Zaradi izredno dobrega okusa ima vedno več prijateljev. Ni čudno, če se pojavljajo tudi ponaredbe. Pri nakupu pazite zato na ime »Žika«.

d Domačo veselico v prid Dijaški kuhinji v Celju priredi v nedeljo 20. januarja gostilničar Jakob Podgoršek pri Čestnem Jožeku v Vrbnem pri Št. Jurju ob Juž. žel.

d Velika tatvina. V neki ptujski trgovini z železom so kradli uslužbenci razne predmete, osobito kuhinjsko posodo in so jo prodajali raznim zaupnikom po deželi. Vršni se obširna preiskava.

d Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 19. januarja ponudbe glede dobave 150 q negašenega apna in do 29. januarja glede dobave 90 kubičnih metrov smrekovih in borovih plohov.

d Vinska razstava v Konjicah. Podružnica Kmetijske družbe v Konjicah priredi 19. in 20. januarja 1929 v dvorani okrajne hranilnice v Konjicah vinsko razstavo. Ker je letošnja vinska letina izpadla kvantitativno in pri pozni trgatvi tudi kvalitativno prav ugodno, bo ta razstava brez dvoma nudila vsem zanimancem veliko izbiro dobrega vina po zmernih cenah. Pozivamo zlasti gg. gostilničarje, restavratere in vinske kupce, da ne zamudijo te prilike za poskušnjo in nakup dobroznanih konjiških vin. Vinogradnike konjiškega okraja pa pozivamo, da se vobilni meri udeležijo te razstave ter pošljejo res dobra, sortirana vina odličnih kvalitete. Za vsako vrsto vina je treba poslati 5 buteljk. Otvoritev razstave je dne 19. januarja ob pol enajsti uri. Priglasitve sprejema Podružnica Kmetijske družbe v Konjicah.

Pianino

črn, skoraj popolnoma nov se prodaja. Pogleda se ga lahko dnevno od 2. do 4. ure pop. Naslov v upravi lista.

Sokolstvo

Sokolske smuške tekme se vrše večeraj in danes v Zakopanih (v Tatrah, južno od Krakova, glasovito poljsko gorsko letovišče). Udeležujejo se jih Poljaki, Čehi in Jugoslovani. Moški tekmujejo na 18, ženske pa na 7 km dolgi progi.

Drugi jugoslovanski vsesokolski zlet se vrši, kakor znano, v Beogradu, slovenski vsesokolski zlet pa l. 1932 v Pragi. Čehi so že sklenili, da bodo sedanje zletno telovadišče, ki je urejeno za 14.000 telovadcev, razširili toliko, da bode prostora za 20.000 telovadcev. Oder za glasbo bodo zvišali za 10 m.

»Čeljskemu Sokolu« je volil brat Ivan Peklenk iz Ljubljane, ki je umrl 18. decembra 1928, znesek 1500 Din. Ta blagi, preprosti naš človek je zapustil raznim sokolskim društvom skupno znesek 25.000 Din, ki izhajajo iz njegovih skromnih prihrankov kot drž. uradnik. Svojevo poslednje voljo pa si je postavil v srcih vsega Sokolstva najlepši spomenik. Naj nam bo v vzgled, njegov duh naj ostane med nami!

Sokolski koledar za leto 1929 mora rosedovati vsak Sokol in vsaka Sokolica. Segate po njih, br. Tine Novak jih ima še dovolj v zalogi za ceno 11 Din komad.

Živna, dobra za delo, meso in mleko.

Naši kmetovalci potrebujejo živino, ki je dobra za vsestranski užitek, za delo, za meso in za mleko. Razen tega mora biti živina utrjena in odporne narave. Na Gorenjskem odgovarja vsem tem zahtevam ondotna rdečeljsasta goved, ki je pingavskega in belanskega tipa, in bohinska goved, ki

je poseben tip zase. Na Dolenjskem in Stajerskem, kjer je enobarvna živina doma, se prilaga pa po vseh tistih krajih, kjer je reja volov večjega pomena, še vedno murbodenska živina, ki je domači živini najbolj sorodna in ki je tudi vsestransko uporabna. Ta živina je za razmere malega posestnika zelo utrjena in je dobra za delo, meso in za molžo. Ona nam daje najboljše vole za delo in za meso in, kakor nas uče novejša izkušnja, je prav dobra tudi za molžo. Njene prednosti kot delovna in klavna živina so nam dobre znane, pa tudi njena mlečnost postaja čim dalje bolj upoštevana. Zbog teh ugodnih svojstev se je ta pasma razširila tudi izven svoje domačije, tudi po Nižavstrijem, kjer se danes sistematično in uradno pregleduje njena mlečnost pri ondetnih živinorejskih zadru-gah.

Pri tamkaj obstoječih petih zadru-gah, ki štejejo skupaj 228 rodovnih krav, so dosegli s pomočjo kontrolne mlče, da je dalo:

5 krav po 1000 do 1500 l mleka	
18 » » 1500 » 2000 l »	
62 » » 2000 » 2500 l »	
77 » » 2500 » 3000 l »	
51 » » 3000 » 3500 l »	
11 » » 3500 » 4000 l »	
4 » » 4000 » 4677 l »	

288

Te številke nam kažejo, da je dalo 190 krav (62 + 77 + 51) po 2000 do 3500 l mleka, in da je bilo vmes 77 ta-kih, ki so molzle 2500 do 3000 l, kar je pri tam običajni navadni krmi prav lep uspeh. 4 krave so molzle nad 4000 litrov in ena celo 4677 l. Doseglo se je to s skrbnim odbiranjem plemenskih živali. Razentega se je mleko odlikovale z visoko vsebino toščice, ki je znašala povprečno po 4%.

Tudi pri nas se da doseči, če bomo polagali na reja krav večjo skrb, če bomo ustali domačo prirejo in če bo-mo po potrebi vpeljavali plemenjake dobrega rodu. Malim posestnikom bo pa sploh kazalo, poprijeti se v pri-pravnih razmerah reje krav, ki bodo dobre za delo in molžo.

R. v »Kmetovalcu« 24/1928.

Reumatizem, trganje v kosteh, giht, išijas zdravi najuspešnejše **Rheusa-nal pasta.** Dobiva se v vseh lekarnah. Proivajala lekarna ARKO, Zagreb Ilica br. 12.

Književnost.

k Alojz Gradnik, *Kitajska lirika.* Založba »Jug«, Ljubljana 1928. Pri-čujoča zbirka je redke pojave na našem književnem trgu. Odpira nam poglede v dušo daljnega 400-milijonskega naroda, in to baš v času, ko je no-vopozivljeni narod zapustil svoj za-predek ter se živahno udeležuje v so-dobnosti. Dolgo časa, skoro do najno-vejših časov je bilo življenje kitajskega naroda nepoznano. Vzroki so delo-ma razumljivi. Interesi Evrope se ni-so križali s kitajskimi. Neprestani bo-ji med dinastijami, tam za kitajskim zidom, notranja razdeljenost pokra-jin, reakcionarno kulturno stanje, ni moglo zatreti življenja, pač pa ga je temeljito oviralo. Njihova zgodovina ni odjeknila v svetovni zgodovini, ka-tero je pravzaprav navidez ustvarjala Evropa. Polagoma se oči evropskih pridobitnih narodov prično zanimati za Kitajsko in njeno bogastvo. Jasno je, da se Angleži, Nemci, Amerika in Japonska niso zanimali za razvoj Ki-tajske, bolj gotovo je, da bi jim bil na poti, kakor je to različno pokazal no-vi čas. Na bogatih poljanah kitajske dežele je životarilo v glavnem zelo re-vno ljudstvo, kar se posebno v mestih izrazito pozna. Kakor hitro pa so se-gle gospodarske roke na vzhod, že va-bijo zapadni narodi Kitajce k sebi, da bi jih z močnimi kulturnimi uplivi tem lažje pridobili zase. Tačas se po-kaže na zapadu živahno zanimanje za kitajsko znanost, umetnost in posebej še obrtnost. V slovenskem življenju teh orientiralno inspiriranih smeri ne najdemo. Po svetovni vojni se je te-žišče svetovnih dogajanj na marsičem preneslo na vzhod. Sovjetska Rusija je poizkušala pritegniti Kitajsko v svoje kroge. V Moskvi so preživljali nešteti mladi Kitajci prva leta revolu-cije in se seznanjali z najnovejšimi

idejami v socialnem življenju naro-dov. Z rusko pomočjo so se okrepili in reorganizirali. Pričeli so boj za osa-mosvojitev. Iz južne Kitajske, ki je v marsičem naprednejša od severne, je prihajal preokret in že se je zdelo, da dobi sovjetska Rusija novo tovarišico, sovjetsko Kitajsko. V poznejšem raz-voju je kitajska revolucija spremenila svojo smer v nacionalistično in zna-gale so ideje Smetjantsena, ki je brez-dvomno v novi dobi eden izmed naj-večjih reformatorev. Kakšno besedo bo imela odslej združena mlada Kitaj-ska med vzhodnimi narodi, še ni jas-no. Gotovo pa je, da se je narod pre-dramil. Izdaje »Kitajske lirike« se mi zdi prav v tem času pomembno za nas. Naša prevodna literatura je doslej čr-pala le iz zapadnih literatur, na vz-hodu ni prekorčila ruske meje. Nova zbirka pa je dokaz, da je odjeknilo no-vo življenje na vzhodu tudi v naši lite-raturi. Narod se ne more izolirati, on mora objemati svet. Tem lažje se bo orientiral zase in za svojo bodočnost. O tolikih in tolikih problemih se pri različnih narodih pišejo članki, nima-mo pa niti ene knjige, iz katere bi spo-znavali kulturno življenje dotičnega naroda. Zavoljo tega ostajajo članki neplodni, naše pojmovanje dogajanj pa nedoraslo. Baš v tem primeru je to zelo značilno. Življenje kitajskega na-roda je tako različno od našega, da bi se težko razvilo zanimanje zanj. V umetnosti pa se razodeva du-ša, mišljenje, čustvovanje teh milijo-nov, ona zblizuje človeka s človekom. Čitatelj čuti, da utripuje tam na dalj-nem vzhodu prav tako človeško srce kot pri nas. To veže in spaja, združuje in oploja. Duševne produkte tujih na-rodov poznamo Slovenci iz prevodov v nemškem ali francoskem jeziku. Ki-tajska lirika je menda prvi večji po-izkus na tem polju. Kako velika je bi-la potreba po tovrstni literaturi, priča dejstvo, da so ljudje z velikim zani-manjem segli po knjigi. Neizpodbitno je, da zamore le v domači besedi oži-veti tudi tuji svet. Izdaje je v svoji opremi vzorno. Prav tako uvodni ka-kor prevodni del. V uvodu je podana kratka zgodovina pesništva, v katero so uvrščene biografije najpomembnej-ših pesnikov. Zanimalo bo poglavje o glavnih reformatirjih kitajskega ver-skega in etičnega življenja, nič manj kratka razlaga o pisavi in jeziku. V prevodnem oziru je avtor tako ponašil pesmi, da se pri marsikateri pesmi zdi, kakor bi zapel naš človek, čeprav je vseskozi ohranjen značilni vonj tu-je dežele. — J. K.

Naše sportno smučarstvo.

(Konec.)

Sportno smučanje se je pri nas ka-kor povsod drugod razvilo iz skromnih začetkov. Primitivna je oprema, pri-mitivna je vožnja, skromna je organi-zacija. Ali pričelo se je, in to je glav-no! Kdo se z veseljem ne spominja pr-ve večje savezne prireditve na Planici? Koliko navdušenja! Zvonovi, plamenice, harmonika! Kolika množica tek-movalcev! Takrat ja, hvala Bogu, lah-ko nastopil še vsak, čeprav je imel »dilce« šele drugič na nogah. Kako si-jajni časi so bili doseženi! Planica je bila takrat dolga še 10 do 12 km! Tekmovanje se je razvijalo. Naši tekmovalci so se začeli udeleževati mednarodnih tekem. Novi svet, Cha-monix itd.! Težko smo dobili ljudi, za-te ekspedicije; 14 dni pred prireditvijo smo se odločili za udeležbo. Zbrali z največjo silo potrebne moči, naše naj-boljše smučarje, in jih poslali z veli-kanskimi nadami na uspeh v inozem-stvo. Njih oprema: jesenovke, celo bilgherice, brez maž (poznali smo sa-mo parafin), brez traininga in brez tehnike! Ni čuda, da se imena naših tekmovalcev niso po navadi registri-rala na tabeli rezultatov, zakaj tudi

sport ima svoje zakone, ki se glasijo pri vseh sportnih panogah enako: Brez dolgoletnega, sistematičnega traininga je vsak pomembnejši uspeh izključen. Tudi talent ne pomaga; tudi talenti ni-so izjema; talentirani sportnik, če je marljiv, pač lahko doseže prej in bolj-še rezultate.

Naši tekmovalci so se v inozemstvu precej naučili. V prvi vrsti so spozna-li, da je njih oprema za nič. O inter-nacionalni tekmi leta 1926, na Čes-kem piše udeležnik ekspedicije, da imajo drugi tekmovalci poseben tri-taktni korak in imajo prav zato tako velike uspehe. Kar je bilo takrat še skrivnostno razodetje, je, hvala Bogu, danes znano že slehernemu tekmoval-cu.

Tako smo lezli naprej. Dobili smo prve pojme o mazanju in o tekmovalni tehniki.

Kdor bo pisal zgodovino početkov našega tekmovalnega smučanja, ne bo smel prezreti treh, za razvoj našega smučarstva sila važnih dogodkov, ki so: 50 km tekma Skale na Bledu, Cortina d'Ampezzo ter II. zimska olimpi-jada v St. Moritzu.

Blejska 50 km tekma je važna ne to-liko glede na tehniko kakor predvsem glede naorganizacijo. Bila je, kar se ti-če priprav in organizacije (posebno, če pomislimo, da je bila to prva priredit-tev te vrste pri nas), izvedena tako, da bi bila lahko vzor marsikateri inter-nacionalni prireditvi. Da je ta tekma vplivala pri poznejših naših priredit-vah, je umljivo, lahko bi pa še bolj. Kajti izvesti organizacijo zadnji tren-utek, je prepozno; za to je treba časa in dela.

Kar je bila ta tekma glede na orga-nizacijo, to je bila za naše tekmovalce Cortina glede na tehniko. Ne samo to, da so bili naši fantje v stalnih stikih s tehnično popolnimi Čehi, Poljaki, Nemci itd., od katerih so se naučili ze-lo mnogo, ampak smo imeli še pose-ben enodneven tečaj za tekmovalce, ki ga je vodil iz prijaznosti načelnik teh-ničnega odbora Č. S. L., g. arh. Jaro-limek, star tekmovalce in izboren teh-ničar. Ta tečaj je za naše fante pome-nil v tehniki popoln preobrat.

Še glede nečesa drugega je Cortina važna: glede na dosežene rezultate. Zakaj v Cortini so naši fantje prvič dosegli pri internacionalni tekmi re-zultate, katerih nas ni bilo treba biti sram.

Največje dosedanje delo na tem pol-ju pa je bila lanska priprava za olim-pijado. Trimesečni training pod stro-kovnim vodstvom priljubljenega ing. Hanssena, katerega se je udeleževalo 15 tekmovalcev, ne pomeni samo vest-ne priprave na olimpijado, temveč tu-di velikanski napredek naših tekmo-valcev glede na tehniko. Izpopolnila sta se oprema in znanje v mazanju. Vse to je blagodejno vplivalo tudi na ostale tekmovalce kakor glede tehnike tako tudi glede izboljšanja opreme.

Letošnje leto je samo nadaljevanje in izpopolnitev lani pričete delo. Če se izvrši ves letošnji program, sme na-še smučarstvo z zaupanjem gledati v bodočnost.

Nujna potreba je, izvežbati čim več tekmovalcev, jih tehnično izpopolniti in kasneje tudi opremiti. Vršilo se bo pet tečajev po 10 do 14 dni za tekmo-valce.

Lepo raste tudi zanimanje za ska-

Elegantno damsko perilo

izdeluje

M ŠRIBAR, CELJE, Gosposka ul. 27.

kanje, ki je bilo pri nas doslej še ne-poznana sportna panoga. Upati je, da bomo z zgraditvijo velikega števila no-vih skakalnic in po učinku specialnih tečajev, ki jih bo vodil ing. Hanssen, tudi v skokih toliko napredovali, da bomo na prihodnji olimpijadi že lah-ko nastopili. Zato, smučarji-tekmovalci, na delo, da pokažete, da naše smu-čarstvo stalno napreduje ter da bo stalno glede kvalitete enakovredno smučarstvu ostalih srednjeevropskih narodov! Čaka nas letos veliko delo, še večje pa prihodnje leto, ko nam bo pred internacionalno javnostjo pola-gati račun o dosedanjem našem delo-vanju.

Anle Gnidovec v »Sloveniji« 5/6.

Spejme se takoj, najpozneje 1. febr. **pridna služkinja**

k 2¹/₂ let staremu otroku. Zna naj tudi oprati vsa druga gospodinjska dela. Z. Pašk, Celje, Zavodna 37.

Novo zidana

enodružinska hiša

se odda v najem ali se tudi prodaja. Lahko že s 1. februarjem ali s 1. aprilom. Poizve se pri Splošni grad-beni zadrugi v Celju, Aleksandrova 4.

Učenec

se sprejme pri: J. Štruci, trgovina kož, usnja in čevljarških potrebščin, Jesenice (Gorenjsko).

Tovarna barv

želi kupiti večje množine raznih si-rovin glin ali rudače, ki so za pro-izvajanje barv sposobne in to sati-nober, oker, črna zemlja, rd-čo zemlja, zeleno zemljo in vse druge vrste si-rovin, ev. tudi gotove barve. Po-nudbe se naj pošljejo z vzorcem na u, ravo lista in najnižjo ceno. 3-1

15% popusta

do 1. II. 1929.

A. PONGRAČIČ, strojna pletilnica, Celje, Gosposka ul. 4.

Krasen kožuh

beli, s pravo nutriano kožo podložen, perzijski ovratnik, je poceni na-prodaj. Ogleda se pri g. J. Kovaču, krojaču, Celje, Razlagova ul.

Strojepisno delo

se vzame po nizki ceni na dom. Naslov v upravi. 2 2

Vsled nove naredbe prodajam **najfinejši rum, pristno sli-vovko, brinjevec in konjak** v zapečatenih steklenicah.

Priporočam pravo **čebelno strd,** najfinejši **čaj,** sveže žgano **kavo** in drugo specerijo.

Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg.

Premoq iz vseh rudnikov in **najboljše vrste** dobavlja in do-stavlja najcenejše

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Gramofoni in plošče

iz tovarne Edison Bell-Penkala Ltd. kakor tudi plošče »His Master's Voice« in »Columbia« katere vodi imenovana tovarna na zalogi, se dobijo proti gotovini in po zelo ugodnih obrokkih pri

Goričar & Leskovšek, Celje

knjižarstva in veletrgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi predmeti.

